

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE.

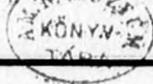
A BUDAPESTI BORBÉLY-, FODRÁSZ- ÉS PARÓKAKESZITŐ-IPARTESTÜLET TULAJDONA ÉS HIVATALOS LAPJA.
Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre ..... **8 korona.**
Fél évre ..... **4 „**
Negyedévre ..... **2 „**
Egyes szám ára **40** fill. Kapható a kiadó hivatalban.

Felelős szerkesztő:

PAULIK JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG: VII., Izabella-utca 27/a, ahová a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény küldendő.

KIADÓHIVATAL: VII., Vörösmarty-utca 17., ahová minden pénzküldemény és a lapra vonatkozó felszólamlások intézendők.

Megjelenik minden hó 1-en és 15-én.

Az ipartestület telefonszáma: 83—13.

Figyelem. Rendkívüli közgyűlésünket, — amennyiben a városházi közgyűlési termet nem kaptuk meg, — a cipész ipartestület székházában tartjuk meg.

M e g h i v ó

a budapesti borbély-, fodrász- és parókakészítő ipartestületnek
1908. évi október hó 16-án pénteken d. u. 4 órakor
a cipész ipartestület székházának disztermében (VII., Wesselényi-
utca 17. szám.) tartandó

rendkívüli közgyűlésére.*

N a p i r e n d:

1. A vasárnapi munkaszünet ügye.
2. Esetleges indítványok**

Kelt Budapesten, 1908. évi szeptember hó 17-én tartott rendes előljárósági ülésből.

Könyves Kálmán
test. jegyző.

Joszt Péter
test. elnök.

*Figyelmeztetjük t. szaktársainkat, hogy a közgyűlésre más külön meghívó nem fog kibocsátatni, hanem szaklapunk jelen és a mult száma útján közöltetik a tagtársakkal.

**Indítványok az alapszabályok 11. §-ának 3-ik bekezdése értelmében csak az esetben tárgyalhatók, ha 4 tag aláírásával legalább 3 nappal a közgyűlés napja előtt az előljáróságnak beadatnak.

Értesítés. Szövetkezetünknel minden olcsóbb, mint bárhol. Nagy választék illatszerekben, szappanokban, fejmosóvizekben, stb. Acélárukban **ujdonságok:** Francia és solingeni borotvák (Pollárt-féle kezeléssel) hozzávaló fenőszijak, zajtalan ollók, stb.

A vasárnapi munkaszünet.

A kereskedelmi miniszterium folyó hó 7-én Sztérényi államtitkár elnöklésével ankétet tartott, a melyen megnyitó beszédében a többek közt a következőt mondotta: „*Ne feledjük el egy pillanatra se, hogy a szociálpolitikában hátrafele menni nem lehet, hanem csakis előre*».

A testületi előljárásunk Jost ur elnöklete alatt szintén ankétet tartott, a melyen az elnök ur többek felszólalása után határozatilag kimondotta, hogy a közgyűlés elé azon indítványt terjesztik, hogy a törvény új rendelkezésével szemben azon álláspontra helyezkedjünk, hogy a mi iparunk kivételt képezzen, üzleteink vasárnap délig nyitva maradjanak és a segédek kimenője mint eddig a megegyezés tárgyát képezze! Az óriási többség nagy lelkesedéssel fogadta ezen mindenestre nagyon is liberális határozatot; mert épp oly végső eredménnyel lehetne követelni, hogy vasárnap egész nap nyitva maradjon. Tehát csak szerényen maradjon minden, a hogy eddig volt. Egyik-másiknak volt ugyan aggálya, hogy ez talán nem lenne kivihető és azt ajánlotta, hogy az üzletek vasárnap 4 óráig legyenek nyitva, és ennek fejében hétfőn egész nap maradjanak zárva az üzletek, tehát a legideálisabb *Blau Montag*.

A másik, ki már sokalta, az arany középutnak tekintvén — legyen az üzlet vasárnap 2-ig nyitva, és hétfő délután 2-ig maradjon zárva. — Voltak, kik a segédek inkább két egész hétköznapot adnának, mint sem hogy a vasárnap délelőtről lemondjanak. Végül hihetetlen, akadt 3 oly merész előljárásági tag, kik a teljes vasárnapi munkaszünet mellett lándzsát törtek. Mint látni, ideákban nem volt hiány. A legszomorubb, hogy a rendkívüli közgyűléstől sem várható liberálisabb nézetnyilvánulás.

Régi tapasztalat, hogy a t. szaktársak nem akarnak a multak tapasztalatain okulni, és minden alkalommal csakis a kényszernek engednek, ahelyett a korral haladva, saját belátásuk, vagy szakmabeli önértékük alapján saját jó szántukból úgy az egymásközti, valamint a segéd munkásainkkal való viszonyt a többi iparosokkal, ha már nem megelőzve, de velük legalább egy sorban haladva, mindannyiak megbecsülését és elismerését elnyernék. Így azonban a maradiságunkat legfőljebb az önzés mulja felül és ennek szomorú következménye, hogy bárhonnán, vagy bárkiről érjen támadás, akár iparunk összeségében, akár egyénileg mindig a vereségünkkel végződik, mert még eddig egyetérteni, összetartani nem tudtunk, nem tanultunk. Az egy vigasz, hogy bárhogy kétségbeesve lammentálunk, azért szívós faj vagyunk és egyre szaporodunk.

Igazamat bizonyítandó. Eivették a borbélytól a vérmunkát, jött a vasárnapi 2 órai, utána a déli munkaszünet, a fürdőkben ingyen kiszolgálás, a körbeli fodrásztermek, a különböző Stások és Gillettek és mintha ezek nem elég pusztító bacillusoknak bizonyultak, inég a saját vérbelieink is a régi „Geld für alles” mintájára. Mindent 20 krajcárért — a mi elég piszkos foglalkozás lehet, mert ezen árban a vendégnek még egy darab fürdőszappant adnak — ha nem is az iparunk tekintélyének emelésére, de mindenestre sokak kárára fertőzik a közvetlen környéket is, erre csak jajgatva, a tönkremenést biztos kilátásba helyezve, tovább tengődünk, de egyben nem is lassan, de biztosan szaporodunk.

Azért, nyugodtan várom a fejleményeket, akárhogy intézi a sors, a mely alatt nálunk a kisipart pártoló kormányunk, vagy a munkáltatót támadó szucilista segédek érten-

dők, mert erre még nem visz az emlékezetem, hogy a saját erőnkéből tudnánk a legközvetlenebbül iparunkat érintő ügyeinket, mint az képzett iparosoktól elvárható volna, általános megelegedésre elintézni.

Hogy azonban a dolog lényegére térjek a teljes vasárnapi munkaszünetnek azért vagyok hive, mert a két rossz között mindig a kevésbé rosszat szoktam választani, és ha már anyagi áldozatot hoznom kell, mert akárhogy dül a dolog, abba fog kerülni, legalább azon erkölcsi hasznom legyen, hogy én is ember számba jutok. Kiemelkedem azon mindig szolgálatra kész Smolen Tóni sorból. Nekem is lenne egy napom, amikor magam ura volnék és akkor tartanám én is a pihenőmet, mikor minden más kereskedelemmel vagy iparral foglalkozó egyén, a jól megérdemelt pihenőjét tartja, élhetek a hétnek legalább egy napját teljesen a családomnak.

Továbbá a segédi karral is megteremti azon békés egyetértést, mely nélkül nyugodt és hasznos tevékenységet nem lehet kifejtetni. Végül megóv minden tisztességes és kötelességtudó szaktársat azon kellemetlenségtől, hogy a kapzsi, semmivel sem törődő szomszédja a zárórán túl is a más vendégét elborotválhassa.

Azt hiszem, rövidesen elég mérvadó indokokat hoztam fel a teljes vasárnapi munkaszünet mellett és azért felkérem mindazon t. szaktársaimat, a kik szintén azon véleményen vannak, okvetlenül a legközelebb tartandó közgyűlésen megjelenni és ott élőszóval, valamint szavazatukkal igazságos és humánus ügyünket előmozdítani törekedjenek. Hogy azt nem a siker minden kilátása nélkül tennék, ismét Sztérényinek, nevezett ankéten mindjárt az első szakasz tárgyalásánál tett nyilatkozatát idézem:

T. i. az első szakasznál azt indítványozták, hogy a munkaadó tetszésére bizassék a munkaszünetes nap megválasztása, mire Sztérényi azt válaszolta, hogy ezen indítványban súlyos visszaesést lát a szociális haladás szempontjából, miután ennek elfogadása nem szocialis alkotást létesítene, hanem mint a különböző vallásfelekezeteknek adott kedvezménynek tűnne föl. Emliti továbbá, hogy már az első törvényalkotás föltétlenül ragaszkodott ahoz, hogy a vasárnapi munkaszünet tényleges vasárnapi munkaszünet legyen és hogy ezen már két évtized óta fönnálló rendszer felforgatására a kormány nem lenne kapható.

Tehát csak bátran előre, lássuk kié az igazság.

Réthly.

Érem-pályázat.

Az Országos Iparegyesület a hazai iparosokat előmenetelre buzdítani, az ipar fejlesztése körül szerzett érdemeiket elismerésben részesíteni s ezek által a hazai ipart előmozdítani óhajtván: kiváló iparosok számára az alább megjelölt érme kiadását határozta el.

A) **Diszérmeek önálló iparosoknak.**

I. Diszérme oly iparosok számára, kik gyakorlati működésük által a hazai ipar előmenetelét mozdították elő. Ennek az érmenek az elnyerésére igazolni kell: hogy az illető iparos valamely, hazánkban még nem üzött iparagnak, vagy ipari eljárásnak feltalálója és életbeléptetője, vagy pedig bevezetője és meghonosítója, vagy hogy a már előbb is üzött iparágat gyakorlati ipari működése által, a tökéletesség és versenyképesség magasabb színvonalára emelte. Ez az érem

BALASSA és TÁRSA fodrászati berendezések és műszerek elsőrangú vállalata
Budapest, VI., Andrássy-ut 50. szám. — Telefon 83—16.

Allandó butorraktár, legolcsóbb bevásárlási forrás. — Szükség esetén kérjen nagy képes árjegyzéket.

az illető iparág közgazdasági fontosságához, az illető iparos működésének többé-kevésbé jelentékeny voltához és a hazai ipar fejlődésére való hatásához képest, három fokozatban adatik és pedig: aranyban, ezüstben és bronzban.

Az aranyéremre azonban pályázni nem lehet, mert az erre érdemes telepet minden évben maga az igazgatóság szemeli ki.

Aranyérmeket egy-egy évben rendszerint csak egyet ad ki az igazgatóság.

II. Diszérem oly iparosok számára, kik a rendszeres műves iparban (kézművesség) ipari jelességük által kitűnnek.

Ennek az éremnek az elnyerésére igazolni kell, hogy az illető iparos iparát rendszeresen megtanulván, ismereteit és ipari képességét folyton tökéletesíteni igyekezett és készítményeinek jelessége által bebizonyította, hogy szakmájában „jeles mesternek tekintendő”. Ez az érem két fokozatban és pedig ezüstben és bronzban adatik.

III. Diszérem oly iparosok számára, kik a kor igényeinek és a külfölddel való versenyképesség feltételeinek megfelelő ipartelep (gyár, műhely) alapítottak s annak helyes vezetése folytán versenyezni képesek. Ennek az éremnek az elnyerhetésére igazolni kell, hogy az illető ipartelep megfelelő helyiségben hajtóerővel, gépekkel, munkagépekkel, vagy készülékekkel és eszközökkel úgy van felszerelve, mint hasonló külföldi telepek;

hogy a munkások száma, valamint bér- és képzettségi viszonyai a versenyképes gyártás feltételeinek megfelelnek: továbbá,

hogy a készítmény az árhoz arányosított jóság tekintetében más hazai és külföldi készítményekkel versenyezhet;

vagy ezek helyett igazolni kell, hogy az illető iparos figyelemre méltó mérvben kivitelre is dolgozik és készítményeinek külföldön is kelete van.

Ez az érem az illető telep mérvéhez és a berendezés és üzem tökéletességéhez képest két fokban adatik és pedig ezüstben és bronzban.

IV. Diszérem oly iparosok számára, kik iparukat művészi irányban fejlesztik és e tekintetben figyelemreméltó sikert képesek felmutatni.

Ennek az éremnek — mely ezüstben és bronzban adatik ki — elnyerhetésére igazolni kell, hogy az illető iparos, vagy önmaga, vagy e célra berendezett ipartelepe által oly iparcikkeket állít elő, melyek művészi értékkel bírnak, vagy a jó műizlés kívánalmainak teljesen megfelelnek.

V. Diszérem oly kereskedők, vagy magánosok, társulatok, intézetek és más erkölcsi testületek számára, a kik a hazai származású iparcikkek pártolása és terjesztése révén kiváló érdemeket szereztek.

Ennek az ezüstben és bronzban kiadandó éremnek az elnyerésére igazolni kell, hogy az illető egyén, vagy testület a honi iparcikkek nagyobb mérvű terjesztése érdekében rendszeres munkásságot fejtett ki és e tekintetben számottevő eredményeket tudott elérni.

VI. Diszérmekek egyes iparkiallításokon szerzett érdemek jutalmazására.

Az érmekeket az egyesület igazgatósága esetről-esetre egyes ipari kiállítások alkalmával bizonyos számban engedélyezi oly iparos-kiállítók jutalmazására, a kik kiállítási tárgyaik készítésénél a gyakorlati élet követelményeit tartották szem előtt és a kik ezáltal követésre méltó példát mutattak szaktársaiknak.

Ama kiállítások zsürijében, melyek számára az egyesület ily érmekeket átenged, az egyesület bizalmi férfai által

vesz részt, hogy így érvé táplált intenciót.

Ez oknál fogva az éremnek ezen kategóriájára külön pályázni nem lehet, mert ennek adományozását és ez érmek számának esetről-esetre való meghatározását az egyesület igazgatósága tartja fenn magának.

A bélyegtelen pályázatot az igazgatósághoz 1908. évi december hó 31-ének d. e. 12 órájáig kell az illetékes kereskedelmi és iparkamara útján benyújtani és a pályázati iratban mindazokat az adatokat, illetőleg bizonyítékokat részletesen fel kell sorolni, vagy mellékelni, melyek igazolása a fentebbiek szerint az érem elnyerésére szükséges. A kamara a pályázatot saját véleménye kíséretében küldi fel az egyesülethez. Magától érthető, hogy az igazoló okmányoknak minden kételyt kizáróknak, hiteleseknek kell lenniök és nevezetesen, ha mutatóanyagokat küldenek be, azt is igazolni kell, hogy a pályázó azoknak a készítője.

Kérjük a pályázókat, hogy folyamodványukhoz ipartelepük pontos leírását (nevezetesen annak rövidre fogott történetét, felszereléseinek, gépeinek sommás összefoglalását s a főbb statisztikai adatokat stb.) is mellékeljék.

Minden pályázat megbirálására az illetékes szakosztály tagjaiból alakított szakértő bizottságot küld ki az igazgatóság, vagy ennek megbízása alapján a végrehajtó bizottság E szakszabványok a pályázati iratokat s a mellékelt okmányokat, vagy mutatóanyagcikkeket, esetleg a pályázó ipartelepét megvizsgálván, a kitüntetésre és ennek megokolására nézve javaslatot terjesztenek az igazgatóság elé.

Az igazgatóság az eléje terjesztett ajánlatok felett összehasonlítólág itél és a megítélt érmek a hozzájuk járuló okmánnyal együtt, mely az ajánlás rövid indokolását is magában foglalja, a legközelebbi rendes közgyűlésen ünneplésesen kiosztatnak.

Az új munkarend és a vasárnapi munkaszünet kérdéséhez.

F. é. augusztus hó 15-én megjelent cikkemben jeleztem, hogy a budapesti dúsgazdag fürdővállalatok tulajdonosai a mi rovásunkra mindenféle kedvezményeket iparkodnak kicsikarni a záróra tekintetében. Néhány nappal rá leérkezett a minisztériumtól az 1906-ban megalkotott „munkarend”, de nem abban a formában, amelyben a közgyűlés alkotta meg. A potrohos fürdőtulajdonosok fondorlatai érték céljukat. Sikertült nekik suttymban egy oly módosítás becsempészniök, mely méltán hívja fel szaktársaink felháborodását. Nem csekélyebb dologról van szó, mint arról, hogy fürdőkben ünnepnapokon egész estig végezhetik a borbély- és fodrászmunkát, ellenben mi kötelesek vagyunk 2 órakor zárni! A fürdőkben nyáron 5, télen 1/2 6 órakor kezdődik a munka, mi pedig tudvalevőleg nyáron 1/2 7, télen 7 órakor nyitunk. Hogy mi készítette a polgármestert és a magas kormányt a potrohos nagyurak dédelgetésére, szinleg örök titok marad. A közgyűlésünk által megállapított munkarendden végzett egyéb jelentéktelen módosítások indokolását megtaláljuk pontosan miniszteri kíséző leiratban; csak épen ezt a legfontosabb módosítást nem tartották érdemesnek, még indokolásra sem! Ugy látszik, fölöslegesnek tartották az indokolást, amely ha a valóságnak meg akart volna felelni, csakis úgy szólhatott volna, hogy a fürdőtulajdonosok javára kivételes intézkedéseket kellett tenni, mivel hogy kevesen vannak ugyan, de nagy a hatalmuk és befolyásuk,

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

azonban a borbélyok sokan vannak ugyan, de az ő érdekeit még sem lehet istápolni, mert szegények és védtelenek; segítsenek magukon, ahogy tudnak. Nem szeretek szocialista jelszavakkal dobálozni, de a szakmánkat ily gyalázatos módon arculütő eljárás láttára fel kell, hogy forrjon minden embernek a vére, akiben az igazságszeretetből egy parányi szikra lakozik.

Ipartestületünk előljárói e merénylettel szemben haladéktalanul megtették kötelességüket. Memorandumba foglalták sérelmeinket s a memorandumot posta útján beküldték egyenesen a kereskedelmi miniszterhez, akinek személyesen aligha lehetett tudomása az „olvashatatlan aláírás” által becsempészett módosításokról. Reméljük, hogy mihelyt ezek tudomására jutnak, fog módot találni az orvoslásukra. Ő Exelenciája eddigi tevékenysége és elismert szociális érzeke feljogosít bennünket a reményre. A közel jövő meg fogja mutatni, hogy vajjon hiu reményben ringatjuk-e magunkat s nem csalódunk-e bizalmunkban.

Mindenesetre jobb lett volna, ha a memorandumot küldöttség útján juttattuk volna a miniszter ur kezeihez. Az írott betű sohasem pótolhatja az élő szót.

Azt hiszem, hogy az ünnepnap munkaszünet oly értelemben, hogy az a fürdőkre ne terjedjen ki, egyetlen kartársunknak sem kell. Még segédeinknek sem, mert hisz' ma-holnap ők is mesterek lesznek s ők is épen úgy fogják megsínyleni e helyzet hátrányait, mint jó magunk.

Én a magam részéről, még el is tekintve a fürdőknél nyújtott kedvezménytől, az ünnepnap 2 órai zárásnak is ellene vagyok. Nem mintha atheista volnék, vagy mint ha nem volna szükségem fél napi pihenőre, öreg napjaimban, hanem mint iparunk természete hozza ezt magával. Meglehet, hogy néhány belvárosi szaktárs nem érzi meg nagyon a 2 órai zárás hátrányait, de annál jobban érzik majd meg a külvárosiak, akiknek munkanapokon alig akad dolguk. Hasonló okokból ellenzem a vasárnapi munkaszünetet is, igen helyesen mondja Bányász Henrik fiatal kartársam, hogy a mi szakmánkra nem alkalmazhatók ama szempontok, melyek más iparágakra nézve érvényesek. A mi iparunk természete olyan, hogy a vasárnapi szünetből senkinek sincs nagyobb kára, mint nekünk. Nem mondja senki, hogy ha a vendég nem jön el vasárnap borotválkozni, majd eljön hétfőn, következőleg nem veszítünk semmit. Ez nem áll! ha a vendég nem kaphat kiszolgálást vasárnap, mikor erre szükség van, vesz magának önborotváló készüléket, aminőknek feltalálásában oly lázas versengést fejt ki az ujjabbkori technika. Igen természetes, hogy ha valakinek vasárnap kell valami vendéglőbe vagy mulatságba menni, nem fogja halasztani hétfőre a borotválkozást. Igen ajánlom öreg kartársaimnak azt, hogy vegyék elő a 30 év előtti bevételi könyveiket s hasonlítsák össze akkori bevételeiket a mostaniakkal. Meg fogják látni, hogy mennyivel több volt a bevételek akkor, mikor vasárnap egész nap lehetett dolgozni. De hat ez régen volt! Most már kénytelenek vagyunk, mi öregek is együtt uszni a „modern szocialis eszmék áramlatával”! Félreértések elkerülése végett ujjal megjegyzem, hogy soha sem mondtam azt, hogy mindennemű munkaszünetet perhorrescálók; elvégre is nem tudom felfogni, miért volna a kötelező 24 órai munkaszünet kevésbé kelemesebb, teszem fel hétfőn, mint vasárnap. Oly előrehaladt országokban, mint Francia- és Olaszország, a fodrászok hétfőn tartják meg a 24 órai pihenőt; miért volna ez épen csak nálunk az elmaradottság és reakció jele?

Tudomásom szerint ipartestületünk a napokban tar-

tandó rendkívüli közgyűlésen fog foglalkozni a munkaszünet kérdésével. Kívánatos, hogy ezen alkalommal a szaktársak mentől többen jelenjenek meg. A letűnt állapotok visszahelyezését természetesen hiába sürgetném. Sőt egy tekintélyes pártunk a teljes vasárnapi munkaszünet mellett van. Szívesen elismerem ezen többnyire fiatal kartársakból álló párt jóhiszeműségét, de ne felejtjük el, hogy ha a fürdőkre vonatkozó előnyös intézkedés a teljes vasárnapi munkaszünet behozatala után is érvényben maradna, akkor ennél nagyobb csapás alig érhetné iparunkat. Ha már mindenaron meg kell csinálni a teljes munkaszünetet, ám legyen! De ne részesüljenek kedvezményes kivételekben, a mi kárunkra épen azok, akik erre legkevésbé szorultak rá. De mivel vajmi kevés reményünk lehet arra, hogy a fürdőtulajdonosok makacsságát és piszkos önzését megtörhetjük, azt tanácsolnám, hogy a veszett fejszének legalább a nyelét iparkodjunk megtalálni. Részemről számolva a megváltozott viszonyokkal, azt a megoldást tartanám leghelyesebbnek, ha vasárnap délután 2 órakor zárnánk és hétfőn délután 2 órakor nyitnánk. Ilyformán elég szerencsés kompromisszum létesülne a teljes vasárnapi munkaszünet hívei és annak ellenzői között. Vasárnap délután mester és legény egyaránt üdülhetne, hasonlóképpen hétfőn délelőtt is, amikor rendszerint amugy sincs semmi munkánk. A munkaszünet barátjai pedig meg lehetnek elégedve, mert hiszen teljes 24 óráig tart a szünet. — De ismétlem: bárhogyan alakul is a záróra és munkaszünet ügye, vigyázzunk, hogy kedvezményes kivételekben senki se részesüljön, ha mindjárt automobilon végzi kiejutazásait is az illető. Ily terveket meg kell hiusitanunk minden rendelkezésünkre álló eszközzel. E tekintetben remélem teljes szolidárisak vagyunk és leszünk. — Ami már most Hermann Béla szaktársunk vádját illeti, hogy mi az ipartörvény revíziójával kapcsolatban a megboldogult céhrendszer feltámasztásán mesterkedünk akkor, mikor az ipar gyakorlását képesítéshez akarjuk kötni, — ismételten hangsúlyoznom kell, hogy én a piszkos konkurrencia meggátlását és a gombamódra felszaporodott kontárok lehetetlenné tételét másképp el sem képzelhetem, mint a kötelező képesítéssel. Hogy ezt társadalmi szervezkedés útján is elérhetnők, szerintem nem tekinthető egyéb nek, jámbor óhajnál és jóhiszemű álmodozásnál.

Perin János.

Hasznos tudnivalók.

(E rovatban szívesen vesszük a közreműködést, hasonlóan kérdésekre is itt válaszolunk. Szerk.)

Kölni viz. 6—6 gramm narancsvirág-, narancshéj-, cédrus-, bergamói és rozmarin-olajat másfél kilogramm tisztított borszeszben feloldunk, 8 napig emésztetni hagyjuk, közben naponta jól felrázzuk s végül megsűrjűk.

Kéz-kenőcs. (A bőr finom és puhára tételére.) Tűz felett egyenlő mennyiségű cetvelőt és mandola-olajat vegyítünk össze és lavendula olajjal illatozzuk.

Használati utasítás: Este, lefekvés előtt a kezét jól bedörzsöljük, azután keztyűt huzunk fel. Reggel a mandola-korpával és szappanos vízzel jól lemossuk.

Felrepedezett bőr elleni kenőcs. Egy rész fehér viaszt olvasztunk fel és 4 rész disznózsírt adunk hozzá. A kettőt összeolvasztjuk s ha kihűlt, néhány csepp illatolajat adunk hozzá.

Bőrrepedés ellen. 60 rész lanolin, 2 rész fahéj-olaj, 2 rész sahol és 1 rész menthól. Ezen kenőccsel a beteg hely naponta kétszer bedörzsölendő.

Eredeti ROXO borotvák és élfínorító kövek egyedül ZAORAL JÁNOS-nál kaphatók.

Hajviz korpaképződés ellen. 50 gramm destillált víz, 1 gramm borax és 2 gramm kölni vizet összekeverünk s a haját, illetőleg a fejbőrt, naponként, míg szükségét látjuk, ezzel dörzsöljük be.

Eau de Coloqne.

I.

Legfinomabb borszesz	9 deci
Citrom-olaj	10 gramm
Bergamott-olaj	5 „
Neroli-olaj	2 „
Levendula-olaj	1 „
Rozmarin-olaj	1 „
Tiszta víz	1 deci.

II.

Borszesz	7 deci
Bergamott-olaj	6 gramm
Citrom-olaj	3 „
Levendula-olaj	2 „
Melissza-olaj	1 „
Neroli-olaj	1 „
Tiszta víz	2 1/2 deci.

Angol hajviz.

- 10 deka reszelt szerecsendió.
- 2 szál aprított vanília.
- 2 narancsnak finom reszelt héja.
- 1 citromnak finom reszelt héja.
- 8 deci borszesz.
- 2 deci víz.
- 1 deka nátrium-karbonát.

Amerikai hajviz.

- 2 1/2 deka aprított szappangyökér.
- 1 deka megtört fahéj.
- 2 szál aprított vanília.
- 2 citromnak finoman reszelt héja.
- 2 csep rózsaoilaj.
- 5 deci borszesz.
- 5 deci víz.
- 1 deka nátrium-karbonát.

Mitesszerek ellen.

A terpentinolajban, épp oly ártatlan, mint egyszerű szert birunk különféle bőr tisztátalanságok eltávolítására. Több külső baj, mely nem annyira egészségi szempontból érdemel figyelmet, mint inkább alkalmatlan voltánál fogva, mert éppen az arcbán tűnik fel: borsókák, vagy az u. n. mitesszerek, szórványosan fellépő pustulák és virágok (de nem veszedelmesek), melyek nevezetesen fiatal egyéneket szeretnek meglepni, terpentín-olajjal néhány nap múlva eltüntethetők, vagy legalább előnyösen megváltoztathatók, tehát visszafejlődnek. Az illető helyeket naponta többször meg kell nedvesíteni terpentín-olajjal.

Dr. Heider-féle fogpor.

Iszapolt kréta	20 deka
Nátrium bikarbonát	2 „
Borsos menta-olaj	2 gramm
Narancshéj-olaj (édes)	10 csepp
Bergamott-olaj	5 „
Neroli-olaj	5 „

Párisi fogpor.

Iszapolt kréta	12 deka
Ossa sepiae (porított sepiae)	6 „
Timsó	1 „
Borax	1 „
Borsos menta olaj	3 „

Rózsa fogpor.

Iszapolt kréta	10 deka
Ibolyagyökér-por	5 „
Rózsa-olaj	1 gramm
Borsosmenta-olaj	2 „

A fogpor készítéshez kell egy tiszta mozsár, a melyben az esetleg nem eléggé finom anyagokat vagy a szitálásnál megmaradó durva részeket kellően megtörjük, azután egy finom szita (legjobb a 14-es számú selyem szita), végre pedig egy nagy tál, melyben az együvé való alkatrészeket összekeverjük.

Előbb a száraz porított anyagokat elegyítjük egymással, azután a kevert port kúposra alakítjuk, a kúpnak a hegyébe mély gödröt vájunk, ebbe az illanó olajokat töltjük, mihelyt a por az olajat felszívta, azt összegyurjuk és azután tenyerünkkel átnyomjuk.

A borsosmenta-olaj egyik legfontosabb alkatrésze a fogpornak. Pompás frissítő íze mellett kitűnően fertőtlenítő hatása miatt nélkülözhetetlen.

E nemben a legkitűnőbb készítmény!
Fodrász uraknak nagy árkedvezmény!

**NÖVESZTI
'ÉS DUSSÁ TESZI
A HAJÁT**

**A
GARA-
féle
PETROLEUM-
HAJSZESZ**

**ÁRA. 2 KORONA.
FŐSZÉTKÜLDÉSI-
HELY:**

**GARA GÉZA
és TSA,
DROGERIA A
HATTYÚHOZ
BUDAPEST**

József-körút 78.

ARJEGYZÉK INGYEN és BÉRMENTVE.

Kapható még következő fő eladási helyeken:

- Budapesti fodrászok raktárszövetkezetében**
- VII., Csengery-utca 15.**
- Glöckl Jenő és Sándor VII., Wesselényi-utca 2.**
- Ángyán Béla VIII., József-körút 9.**
- Gáspár Testvérek VII., Erzsébet-körút 33.**
- Flasner Lajos VIII., József-körút 17.**

BALASSA és TÁRSA **hygienikus fodrász fehérnemű kölcsönző vállalata**
Budapest, VI., Andrassy-ut 50. szám. — Telefon 83—16.

Legfinomabb fehérneműek, pontos kiszolgálás, rendkívül mérsékelt árak. — Szükség esetén kérjen ajánlatot.

Vegyes hírek.

Bécsben a császárjubiläum alkalmával fodrász-kongresszus és nemzetközi fodrászverseny is volt, melyen többek között magyar mesterek is vettek részt. A női hajfésülés nemzetközi versenyén az első díjat (arany érmet) magyar mester: Fritsch György ur Budapestről nyerte el.

Hajvásár Limogesben. Julius hó végén minden évben megtartják a világhírű hajvásárt Limogesben. Erre a vásárra Franciaország minden részéből idesereglenek a szőke parasztasszonyok és leányok, hogy hajdiszüket eladják, a melyek azután a párisi hölgyek fejét van hivatva díszíteni. Verdée, Auvergne, Bretagne egyaránt szállítja a széphaju nőket erre a vásárra. A vevők sátrakban ülnek és ha egy parasztasszony vagy leány közeledik, kezükbe veszik annak lebontott haját, hogy így annak súlyát megbecsüljék, ha az arra nézve megegyeznek, akkor az olló jön alkalmazásba és a dus hajjal megjelent nő nem ritkán teljesen kopaszra nyirt fejjel, de tele erszénnyel hagyja el a vásárt. Az ár minden évben változik. A múlt évben 70—80 koronát fizettek kilójáért.

A Borbély és Fodrászsegédek (ujjonnan alakult hazafias) országos Egyesületének központi helyisége Budapest, IV. ker. Szervita-tér 8. szám. Hivatalos órák: Tagok felvételére minden csütörtökön este 9—10 óráig. Munkaközvetítés csakis a tagok számára minden este 9—10 óráig.

Lapszerkesztő bizottság: *Joszt Péter és Réthly Arpad.*
Az ipartestület jogtanácsosa: *Dr. Révay Zoltán ügyvéd.*
lakik IV., Váci-utca 56. szám.

Kiadja: *Nagel István könyvnyomdája Budapest.*
VII., Vörösmarty-utca 17.

Fodrász-üzlet a fővárosban forgalmas gyárak közelében sürgősen eladó. — Cim a kiadóban.

Egy 24 ezer lakossal bíró városban, 17 év óta fennálló jóforgalmu **borbély-üzlet**, más üzleti vállalat miatt október elsejére eladó. Van körülbelül 200 éves abonens és bérletjegyes vendég, az üzlet a járásbirósági épületben van, olcsó lakbérrel. — Cim a kiadóhivatásban.

Hol nyomatja bérlet-jegyeit?

A „FODRÁSZ UJSÁG”
kiadóhivatalában

VII., Vörösmarty-utca 17.

mert itt a mellett, hogy lapunk kiadóhivatalát támogatom, még jelentékeny árkedvezményben is részesülök.

Készítenek itt minden
egyéb nyomtatványt is.

Dreszmann Károly

homoru műköszörülde és aczeláru raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 24. sz.

Ajánlja műköszörüldéjét és nagy aczeláru raktárát a t. fodrász urak becses figyelméhe.

Mielőtt
személy-, jelzalog- v. építési
KÖLCSÖN
iránt intézkednék
kérjen díjtalanul prospektust.
MELLER L. EGYED
BUDAPEST,
IX. Lónyai-utca 7.
Telefon Interurban
46—81.

Lipp Ferencz

műköszörüs mester

Budapest, X. ker., Ráday-utca 5. szám.

Ajánlja aczeláru raktárát és műhelyét minden e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

NOXIN

A
**LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM**

NOXIN

A szabadalm.
KULCSAL.

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK

BUDAPEST.

Á N G Y Á N B É I A

Fodrászati berendezések, műszerek és illatszerek nagybani raktára

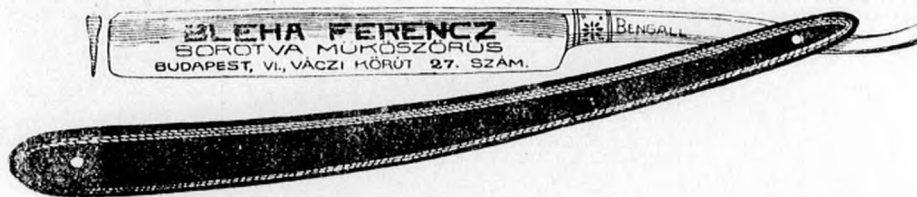
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 9.

Mielőtt bármily a szakba vágó cikket vásárol vagy rendel, tiszteljen meg személyesen vagy kérje a legujabban megjelent **nagybani képes árjegyzékem**, melyet szívesen küldök becses czimére.

Teljes **fodrász-üzleti berendezésekből** külön raktárhelyiségekben állandóan nagyválasztéku raktárt tartok, továbbá **haj- és szakálvágó-gépek**, ollók, borotvák, üzleti kabátokból stb. különösen nagyválasztéku raktár, valamint a legujabb á la Pollart **francia fenő-szijakból és borotvák**ból is.

Helybeni megrendeléseket legczélszerűbb telefon útján eszközölni, mert a legkisebb rendelést is szívesen házhoz szállítom.

TELEFON: 48-13.

Van szerencsém b. tudomására adni, **BUDAPESTEN, VI., Váczi-körut 27. sz.** alatt vilamos erőre berendezett

borotva-műköszörűdét alapítottam

és raktáron tartom a legkitűnőbb fajta angol, svéd, francia és solingeni gyármányu borotvákat, ollókat, haj- és szakálvágó gépeket, általam jótállás mellett köszörülve. A vidéki megrendeléseket pontosan, azonnal, a köszörüléseket pedig 8 nap alatt teljesítem

Magamat becses pártfogásába ajánlva, kiváló tisztelettel

BLEHA FERENCZ BUDAPEST, VI., Váczi-körut 27.
(Páris-szálloda mellett.)

Több orvosi nyilatkozat. Számos elismerő levél.

Szaktársaknak
árkedvezmény.

Kapható
a raktárszövegkezetben is.

Használati utasítás: Az izzadti szokott lábat vagy testrészt szappannal megmossuk, melyet nem nagyon szárítva törülés után a **Diadalporral** jól beszórnjuk és eldörzsöljük.

KRAUSZ VICTOR

M Ű K Ö S Z Ö R Ű S

BUDAPEST, VI., KIRÁLY-UTCA 78.

Legjobban köszörült borotvák és az összes borbély- és fodrász-szerszámok, csak is a fenti cégnél kaphatók.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

URANOS

szabadalm. ké-
kítő pasztilla

ruhamosáshoz
a
legjobb kékitő.

Kapható minden jobb üzletben.

HOCHSINGER TESTVÉREK

vegyészeti gyár

BUDAPEST, VI.

Szaktársak sok pénzt keresnek a legujabb szabadalmazott **formatartók** eladásával, mely betét helyett és minden formában alkalmazható, tuczatja 9 korona, eladási ár 2 korona. Különbéle haj, szakál és bajuszfestékek. Uri, női és színházi parókák, transformatiok, bandók, frisettek, hajfonatok, loknik stb. az összes hajáruk csakis legfinomabb anyagból készülnek szakszerű, izléses kidolgozásban. Szaktársaknak nagy ár- engedmény.

Komáromy Antal fodrász
Budapest, VI. ker., Király-utca 35.

Vegyes hírek.

Bécsben a császárjubiläum alkalmával fodrász-kongresszus és nemzetközi fodrászverseny is volt, melyen többek között magyar mesterek is vettek részt. A női hajfésülés nemzetközi versenyén az első díjat (arany érmet) magyar mester: Fritsch György ur Budapestről nyerte el.

Hajvásár Limogesben. Julius hó végén minden évben megtartják a világhírű hajvásárt Limogesben. Erre a vásárra Franciaország minden részéből idesereglenek a szőke parasztasszonyok és leányok, hogy hajdíszüket eladják, a melyek azután a párisi hölgyek fejét van hivatva díszíteni. Verdée, Auvergne, Bretagne egyaránt szállítja a széphaju nőket erre a vásárra. A vevők sátrakban ülnek és ha egy parasztasszony vagy leány közeledik, kezükbe veszik annak lebontott haját, hogy így annak súlyát megbecsüljék, ha az arra nézve megegyeznek, akkor az olló jön alkalmazásba és a dus hajjal megjelent nő nem ritkán teljesen kopaszra nyirt fejjel, de tele erszénnyel hagyja el a vásárt. Az ár minden évben változik. A múlt évben 70—80 koronát fizettek kilójáért.

A Borbély és Fodrászsegédek (ujjonnan alakult hazafias) országos Egyesületének központi helyisége Budapest, IV. ker. Szervita-tér 8. szám. Hivatalos órák: Tagok felvételére minden csütörtökön este 9—10 óráig. Munkaközvetítés csakis a tagok számára minden este 9—10 óráig.

Lapzerkesztő bizottság: *Joszt Péter és Réthly Arpad.*
Az ipartestület jogtanácsosa: *Dr. Révay Zoltán ügyvéd.*
lakik IV., Váci-utca 56. szám.

Kiadja: *Nagel István könyvnyomdája Budapest.*
VII., Vörösmarty-utca 17.

Fodrász-üzlet a fővárosban forgalmas gyárak közelében sürgősen eladó. — Cim a kiadóban.

Egy 24 ezer lakossal bíró városban, 17 év óta fennálló jóforgalmu **borbély-üzlet**, más üzleti vállalat miatt október elsejére eladó. Van körülbelül 200 éves abonens és bérletjegyes vendég, az üzlet a járásbirósági épületben van, olcsó lakbérrel. — Cim a kiadóhivatásban.

Hol nyomtatja bérlet-jegyeit?

A „FODRÁSZ UJSÁG”
kiadóhivatalában

VII., Vörösmarty-utca 17.

mert itt a mellett, hogy lapunk kiadóhivatalát támogatom, még jelentékeny árkedvezményben is részesülök.

Készítenek itt minden
egyéb nyomtatványt is.

Dreszmann Károly

homoru műköszörülde és aczeláru raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 24. sz.

Ajánlja műköszörüldéjét és nagy aczeláru raktárát a t. fodrász urak becses figyelméhe.

Mielőtt
személy-, jelzalog- v. építési
KÖLCSÖN
íránt intézkednek
kérjen díjtalanul prospektust.
MELLER L. EGYED
BUDAPEST,
IX. Lónyai-utca 7.
Telefon Interurban
46—81.

Lipp Ferencz

műköszörüs mester

Budapest, X. ker., Ráday-utca 5. szám.

Ajánlja aczeláru raktárát és műhelyét minden e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

NOXIN

A
LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

A szabadalm.
KULCSAL.

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK

BUDAPEST.

Á N G Y Á N B É I A

Fodrászati berendezések, műszerek és illatszerek nagybani raktára

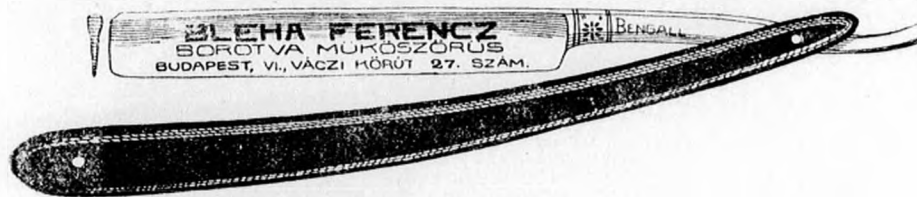
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 9.

Mielőtt bármily a szakba vágó cikket vásárol vagy rendel, tiszteljen meg személyesen vagy kérje a legujabban megjelent **nagybani képes árjegyzékem**, melyet szívesen küldök becses czimére.

Teljes **fodrász-üzleti berendezésekből** külön raktárhelyiségekben állandóan nagyválasztéku raktárt tartok, továbbá **haj- és szakálvágó-gépek**, ollók, borotvák, üzleti kabátokból stb. különösen nagyválasztéku raktár, valamint a legujabb á la Pollart **francia fenőszijakból és borotvák**ból is.

Helybeni megrendeléseket legczélszerűbb telefon utján eszközölni, mert a legkisebb rendelést is szívesen házhoz szállítom.

TELEFON: 48-13.

Van szerencsém b. tudomására adni, **BUDAPESTEN, VI., Váczi-körut 27. sz.** alatt vilamos erőre berendezett

borotva-műköszörűdét alapítottam

és raktáron tartom a legkitűnőbb fajta angol, svéd, francia és solingeni gyármanyu borotvákat, ollókat, haj- és szakálvágó gépeket, általam jótállás mellett köszörülve. A vidéki megrendeléseket pontosan, azonnal, a köszörüléseket pedig 8 nap alatt teljesítem

Magamat becses pártfogásába ajánlva, kiváló tisztelettel

BLEHA FERENCZ BUDAPEST, VI., Váczi-körut 27.
(Páris-szálloda mellett.)

Több orvosi nyilatkozat. Számos elismerő levél.

Szaktársaknak
árkedvezmény.

Kapható
a raktárszövegekben is.

Használati utasítás: Az izzadási szokott lábat vagy testrészt szappannal megmossuk, melyet nem nagyon szárazra törölés után a **Diadalporral** jól beszórnjuk és eldörzsöljük.

KRAUSZ VICTOR

M Ű K Ö S Z Ö R Ű S

BUDAPEST, VI., KIRÁLY-UTCA 78.

Legjobban köszörült borotvák és az összes borbély- és fodrász-szerszámok, csak is a fenti cégnél kaphatók.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

URANOS

szabadalm. ké-
kitő pasztilla

ruhamosáshoz
a
legjobb kékitő.

Kapható minden jobb üzletben.

HOCHSINGER TESTVÉREK

vegyészeti gyár

BUDAPEST, VI.

Szaktársak sok pénzt keresnek a legujabb szabadalmazott **formatartók** eladásával, mely betét helyett és minden formában alkalmazható, tuczatja 9 korona, eladási ár 2 korona. Különbéle haj, szakál és bajuszfestékek. Uri, női és színházi parókák, transformatiok, bandók, frisettek, hajfonatok, loknik stb. az összes hajáruk csakis legfinomabb anyagból készülnek szakszerű, izléses kidolgozásban. Szaktársaknak nagy árkedvezmény.

Komáromy Antal fodrász
Budapest, VI. ker., Király-utca 35.

TELEFON:

ALAPITATOTT
1891

BUDAPEST

TÖRVÉNYES

KITÜNTETETT
PÁRIS 1900

VIII. BAROSS-UTCZA 1.

TELEFON:

1900 PÁRIS VILÁG KIÁLLÍTÁSON, ELISMERT ÉS EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETETT
"SAJÁT GYÁRTMÁNY" JÓTÁLLÁSSAL.

ZAORÁL JÁNOS
BOROTVA GYÁR ÉS HOMORÚ MŰKÖSZÖRŐLDE
BUDAPEST VIII. BAROSS-UTCZA 1.

GYÁRTELEP:
UJPEST, ÁRPÁD-ÚT. 25. SZAM.

A ki pénzének nem ellensége

és kevés pénzért
jó üzleti kabátot
akar, az forduljon
kizárólag hozzám

Grünhut Ödön szabó
mester

Akácfa-utca 10. (Dohany-utca sarok)

Levelező-lapi értesítésre házhöz jövök.

Kölcsön fodrász üzleti kabát!
Ingyen használat!
Csak tisztítási-díj fizetendő!
Házhoz lesz szállítva!

Van szerencsém a t. főnök és segéd urakat érte-
tesíteni, hogy fodrászruha kölcsönző vállalatomat

kölcsönkabát-osztálylyal

nagyobbítottam. Feltételek a következők:

Tisztítás és használati-díj **40 filér** darabonként.
Betét darabonként **3 korona**, fizetendő a kabát szál-
litásakor. A csere hetenként egyszer kötelező.

Azon t. vevőimtől, kik **kölcsönruhát** már ugyais
kapnak tőlem, a kabátért külön betétet nem kérek,
éppoly azok segédeitől sem, ha a főnök a kabátért
szavatol.

A kabát a legfinomabb minőségű fehér, sima,
szatin kelméből készül és szabása kifogástalan.

Tájékozásul a következők szolgálnak:

37. sz. nyakbőségnek	42. sz. kabát felel meg.
38. " " "	44. " " " "
39. " " "	46. " " " "
40. " " "	48. " " " "
41. " " "	50. " " " "

Megrendeléseket telefonon lehet eszközölni.

Telefon 80—12.

Glücksman J. „ROYAL” nagy gőzmosoda
és fodrászruha kölcsönző vállalat
VI., Szondy-utca 54.

K o l l e r D é n e s

borotva homorú kős: örülde villanyerővel
— és fodrászati cikkek nagy raktára —

Budapest, VI., Sziv-utca 26. (Andrássy-ut mellett.)

Elvállal e szakmába vágó mindennemű **köszörülést.**

Raktáron tart a legjobb gyártmányu **aczelárukat.**

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

BÉRLETKÖNYVECSKÉK

fodrász urak részére,

tizenkét számmal (minden szám egy lap)

kaphatók névvel, vagy név nélkül e lap kiadóhivatalában

VII., Vörösmarty-utca 17. szám alatt